

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 41646

Letna naročnina, Italija Lir 32.000

Letna inozemstvo Lir 50.000

Letna inozemstvo, USA dol. 35

Poštno čekovni račun: štev. 11234499

Leto XXXIX. - Štev. 9 (1938)

Gorica - četrtek, 26. februarja 1987 - Trst

Posamezna številka Lir 700

AIDS - moralna načela

Italijanski moralist Dionigi Tettamanzi glede moralnega zadržanja do bolnikov, okuženih z virusom AIDS, govori v tedniku »Il Sabato«. Njegove misli lahko strnemo takole:

— Kdor meni, da je okužen z virusom AIDS, ima dolžnost, da se o tem res prepriča pri zdravniku in da se varuje »nevarnih« razmerij.

— Kar se tiče zdravstvenega »prepričanja« okužbe, bi vse s tem virusom okužene osebe ne smele imeti spolnih odnosov z zdravimi osebami. Popolna zdržnost je najboljša zdravilo za obolele in za njih partnerje, pa naj bodo moški ali ženske. Vsa ostala sredstva in načini so moralno nesprejemljivi. To velja tudi med poročenimi osebami.

— Če je noseča žena okužena z virusom AIDS, ni dovoljen splav iz dveh razlogov: Prvič, ker ni vedno res, da bo okužen tudi otrok; v dveh primerih na tri se otrok ne rodi okužen. Drugič, življenje je vedno sveto in nedotakljivo, hraniti in brniti ga moramo v vsakem primeru.

— Do takih bolnikov moramo imeti največji obzir in spoštovanje, kot do vsakega drugega bolnika. Ni prav, če take bolnike osamimo, se jih ogibamo, še manj, da jih zaničujemo. To so bolni bratje in sestre, ki so v še večji meri potrebni krščanskega razumevanja in pomoči. To drži tudi za zdravnike, ki morajo imeti posebno čutečo skrb za take bolnike.

— Civilna družba, tj. država, se mora od svoje strani zanimati za take bolnike in za to bolezen. Vendar nima pravice od AIDS-a obolelih nosečnic zahtevati, da splavijo. Tudi ni državna oblast upravičena, da organizira kampanje zoper to bolezen pod geslom »spolnost gotova, ker zaščiten«, ker to ni nikoli popolnoma res.

— Končno ta bolezen ne ogroža samo posameznikov, temveč celotno človeško družbo. Zato gre pri tem tudi za socialno in kulturno odgovornost. Dobesedno pravi:

AIDS je v dobri meri posledica neurejene spolne dejavnosti; je sad in znak neke družbe, ki je oporekala in zavračala nekatere temeljne verske, moralne in človeške vrednote ter zavozila na pot nore svobode in popuščanja brez sramu.

V tem smislu so nekateri govorili o »moralnem Černobilu«. Primerjava drži. Kot onesnaževanje in zastrupljanje okolja in narave izhaja iz porušenega razmerja človeka do stvari in zoper te se borijo ekolozi, tako danes v območju spolnosti imamo zastrupljanje, ki se ne ustavlja pri človeški vesti (moralna kamrica, kot se izraža I. Cankar), temveč načinja tudi telo in z njim zdravje in človeško življenje (zdravstveni vidik).

Vsled tega je ena najvažnejših družbenih odgovornosti in vzgoje v tem, da si pomagamo in pomagamo drugim znova odkriti in s tem tudi živeti duhovno in telesno lepoto spolnosti v soglasju z načrtom Stvarnika in s tem tudi v soglasju z najglobljimi in najpristnejšimi težnjami srca, moškega in ženske.

V tem smislu je Cerkev znova poklicana, da je prerok »kulture ljubezni«.

SVETI PUST

Odkod izvirajo pustna veseljačenja? Cisto vseeno je, ali izvirajo iz predkrščanskih poganskih bakanalij ali pa se so kristjani, ki so zares jemali 40-dnevni post, hoteli pred njegovim začetkom še malo povesečiti.

Dejstvo je, da današnji pust nima prav nobene zveze s krščanstvom in da javnost pozna pepelnico zaradi pokopavanja pusta, ne pa zastran začetka postnega časa. Zato je toliko manj razumljivo dejstvo, da so postala pustna veseljačenja tudi poskus karikiranja cerkvenih obredov in dostikrat norčevanje iz verskih simbolov (posnemanje cerkvenega pogreba, križ, kadilnica itd.).

Prav gotovo se bo letošnjega postovanja udeležilo tudi mnogo kristjanov, ki imajo pravico do veselja. Kje so meje človeka dostojnega veselja in kje se začne poniževanje človekove osebnosti, to bo vsakemu dovolj jasno in zgovorno pokazala njegova vest.

Od starega posta je danes le malo ostalo. Pač pa je postni čas notranje morda še resnejši od nekdanjega. Cerkev postavlja v ospredje osebno spreobrnjenje, ki seveda ni enkratno dejanje, temveč dolgotrajen proces, niti malo lahek. Zmaga nad seboj je namreč najtežja, zato pa tudi daje zadoščenje. In če smo ohranili navado, da se pred postom povesečimo, ohranimo še njeno nadaljevanje, da postni čas preživimo drugače, kakor smo ga doživljali doslej. Sicer bi nekako čudno ostali na pol pota. Tisto prijetno bi oželi do konca, izognili pa bi se resnejšemu delu. Vsi pa vemo, da je življenje veliko resnejše od pustnih norčij.

Simon Gregorčič in Primorci v Cankarjevem domu

»PUSTI PETI MOJGA SLAVCA«

Kantata Avgusta Ipavca, ki so jo prvič izvajali v cerkvi v Drežnici lani v novembru, je doživela ponovitev v Cankarjevem domu v Ljubljani v nedeljo 15. febr. Da bi šli s to kantato v Ljubljano, je bila srčna želja prirediteljev in pevec. Toda pot do Cankarjevega doma ni bila lahka, ker vodstvo te slovenske kulturne hiše ni pokazalo pravega poslušanja za želje Primorcev in njih kulturno prizadevanje.

Kljub temu jim je uspelo, da so z Ipavčevo kantato nastopili v veliki dvorani Cankarjevega doma. Zaslugo za ta nastop imajo poleg nekaterih prirediteljev še novogoriški sponzorji in soorganizatorji: Združenje pevskih zborov Primorske, novogoriški kulturni dom, Primorske novice, Zavarovalna skupnost Triglav, TTG Nova Gorica, nobene pomoči pa ni bilo iz Ljubljane.

Kako je bila Ljubljana gluha (ali nevoščljiva?), se vidi tudi iz tega, da so velika sredstva javnega obveščanja tiho obšla to množično prireditvev. Pravimo »množično«, saj sta v Ljubljano vozila dva posebna vlaka, eden prek Jesenic, drugi čez Sežano in Postojno; oba čisto polna. Poleg tega so mnogi prišli z avtobusi in osebnimi avtomobili. Velika dvorana Cankarjevega doma ima 1.500 sedežev, toda že dolgo pred nedeljo 15. febr. so bile vse vstopnice razprodane; dvorano so pa zasedli skoro izključno Primorci. Zato: živio Primorci!

Izvajanje kantate je bilo dokaj boljše kot v Drežnici, veliki oder je bil pač dosti primernejši kot prezbiterij v drežniški cerkvi. Tudi nastopajoči so bili boljše pripravljene. Zato uspeh ni izostal in aplavz ob koncu nastopa ni hotel ponehati.

Čuje se, da so Vipavci odkupili originalne kulise in da bodo kantato ponovili prihodnje poletje v Vipavi. Če se bo to uresničilo, bo to pač novo zmagovalje goriškega slavčka, nastopajočih zborov od Rihemberka do Kobarida ter tudi skladatelja Avgusta Ipavca in vseh nas Primorcev.

Kaj bo z zadnjo številko Nove revije?

Dotiskana je 57. številka. Nove revije, toda ni še v prodaji. Oblast se je namreč ustrašila nekaterih člankov in ne ve, kaj bi. Jože Smole, predsednik Socialistične zveze Slovenije, je dal uradno izjavo, da se Nova revija v zadnji številki ne drži stališč Socialistične zveze, kot bi se jih po medsebojni pogodbi morala držati. V svoji izjavi Smole pravi, da so v omenjeni številki besedila, ki so sovražna samoupravniemu sistemu, da na nesprejemljiv način izničujejo pomen narodno osvobodilne borbe in da na negativne način prikazujejo slovenski problem v skupnosti jugoslovanskih narodov. Zato Smole predlaga, naj o reviji razpravlja predsedstvo Socialistične zveze na seji dne 27. februarja.

Česa se boji Jože Smole? Morda reakcije iz drugih republik v državi, kot se

je že zgodilo z njegovimi voščili za božič in novo leto. Na svojo roko si pa tudi ne upa zapleniti revijo, kot si ni upal to storiti javni tožilec. Kakšna bo usoda te zadnje številke Nove revije, bomo še videli.

Šoferji so stavkali

V torek 17. februarja so stavkali šoferji avtobusnega podjetja Slavnik v občini Ilirska Bistrica. Z avtobusi so zjutraj zasedli avtobusno postajo, namesto da bi začeli voziti solarje v šolo in delavce na delo. Vzrok stavke oz. »prekinitve dela« so prenizke plače šoferjev v primeri z drugimi delavci v občini.

Tudi drugod po Primorski je čutil težko goskodarstvo krizo. Tako pišejo Primorske novice o »neugodnih izvozno-uvoznih tokovih v postojnski občini«, o nezadovoljstvu v Livu« (na Koprskem), o upiranju delavcev v tovarni Vozil v Novi Gorici, ker mislijo ukiniti tovarno. Vzrok je velika finančna kriza v podjetju Vozila (Semper), ki so pod stečajem. Tudi elektrogoskodarstvo ima hude izgube. Glavni vzrok za vse te goskodarstvo težave, menijo nekateri, »je zmeda v začaranem krogu nejasnosti«.

To pomeni, da v goskodarstvu ni jasnih predpisov in da tisti, ki so, so nerazumljivi ter se spreminjajo iz dneva v dan. Kot vse v socialističnem samoupravniemu sistemu, kjer mislijo sedaj spremeniti tudi ustavo iz leta 1974.

Beograd je sprejel novega nadškofa

Novi beograjski nadškof in metropolit dr. Franc Perko je v soboto 14. februarja prispel v Beograd, kjer je še isti večer imel srečanje z diplomatskim zborom, zastopniki verskih komisij, povabljenimi duhovniki, redovniki in laiki.

Naslednji dan mu je ob kratki slovesnosti v stolnici Kristusa Kralja doseganji nadškof Al. Turk, potem ko je zadnjič nagovoril svoje ljudstvo, izročil pastirsko palico. Nato so ga pozdravili sobratje v škofovstvu kardinal Kuharić (Zagreb), nadškof Šuštar (Ljubljana), nadškof Pavlišić (Reka) ter škofje Jenko (Koper), Kramberger (Maribor), Kos (Djakovo) in Zvekanović (Subotica). V imenu patriarha pravoslavne Cerkve Germana ga je pozdravil škof Vasilije iz Tuzle, v imenu duhovnikov beograjske nadškofije pa dolgoletni stolni župnik Anton Hočevnar.

V prvi pridigi je novi nadškof govoril o zapovedi ljubezni, ki pomeni služenje, zbor na koru pa je izvedel Sattnerjevo »Missa scraphica«. Popoldne so mu verniki v stolnici priredili pristrčno akademijo, sam pa jih je potem povabil v župnijsko dvorano, da se je z njimi tudi osebno srečal in pogovoril.

27. obletnica smrti kardinala Stepinca

Hrvatska Cerkev se vsako leto spomni obletnice smrti velikega nadškofa kardinala Stepinca. »Glas koncila« poroča, da so bile spominke slovesnosti v Rimu, v Zagrebu in v Krašiču. V Rimu je bila sv. maša v cerkvi sv. Hieronima v torek 10. februarja popoldne. Somaševanje je vodil ukrajinski kardinal Myroslav Ivan Lubachevsky v staroslovanskem jeziku. Z njim so somaševali še štirje drugi ukrajinski duhovniki. V cerkvi so bili prisotni kardinal Oddi, več nadškofov, spltski nadškof Franić, zadržarski nadškof Oblak in številni drugi ugledni gostje.

V zagrebški stolnici je istega dne vodil somaševanje kardinal Kuharić z nadškofom Pavlišićem in škofom Kokšo ter okoli 200 duhovniki. Verniki so cerkev napolnili do kraja.

Spominke sv. maša je bila tudi v Krasici, kjer se je kardinal Stepinac rodil in prežival zadnja leta življenja v konfinciji do smrti leta 1960. Somaševalo je 30 duhovnikov.

Avstrijski kancler v Sloveniji

Dr. Franz Vranitzky se je mudil s svojim spremstvom v dneh 18. in 19. febr. v Sloveniji na Bledu, kamor je pripotoval s posebnim vlakom. To je bil njegov prvi obisk v tujini, odkar je prevzel vodstvo nove koalicijske vlade po zadnjih parlamentarnih volitvah 23. nov. lani. Njegov gostitelj je bil predsednik jugoslovanskega izvršnega sveta Branko Mikulić.

Ze na vožnji v Jugoslavijo je avstrijski kancler potrdil načelo, da se morajo pripadniki neke manjšine počutiti v skupni domovini tako dobro kot nemško govoreči Avstrijci in da zato na Koroškem v prisanju slovenskega manjšinskega šolstva ne more priti do rešitve, ki bi je manjšina ne sprejela.

V dvodnevnih razgovorih sta sogovornika obravnavala dvostranske odnose, na vrsto so prišle tudi človekove pravice in varstvo okolja ter reševanja položaja slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti v Avstriji.

Pred odhodom je Vranitzky sprejel tudi predsednika slovenske republike vlade Dušana Sinigoja. Slednji je avstrijskemu gostu orisal sodelovanje Slovenije s štirimi avstrijskimi deželami, posebej s Koroško. Zanimivo je, da je Slovenija soudeležena s 36% pri goskodarjski izmenjavi Jugoslavije z Avstrijo, tj. z 230 milijoni dolarjev. Tudi je Sinigoj zaprosil Vranitzkega, da sprejme zastopnike slovenske manjšine na Koroškem in se z njimi pogovori o vseh perečih problemih, vključno o spornem dvojezičnem šolstvu.

Srečanje na Trbižu

Delegaciji koroških Slovencev in Slovencev iz Italije sta soglasno obsodili vse poskuse ločevanja na dvojezičnih šolah na Koroškem ter zahtevali takojšnjo odobritev pravičnega globalnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji v rimskem parlamentu.

Tako sta na srečanju na Trbižu v Kanaški dolini soglasno poudarili delegaciji Narodnega sveta koroških Slovencev in Slovenske skupnosti. Delegacijo NSKS je vodil podpredsednik Filip Warasch, odpo-

slanstvo SSK pa deželni tajnik Ivo Jevnikar. Sestanka se je udeležil tudi slovenski poslanec v dunajskem parlamentu Karel Smolle.

V temeljiti razpravi o sedanjem političnem položaju Slovencev v Italiji in Avstriji je bila odločno podčrtana temeljna vloga samostojnega političnega nastopanja, kar še posebej potrjuje prisotnost slovenskih izvoljenih predstavnikov v deželnem svetu Furlanije-Julijske krajine in občinskih ter pokrajinskih svetih in nedavna izvolitev Karla Smolleja kot zastopnika vseh narodnostnih skupnosti v Avstriji v dunajski parlament.

Udeleženci so obširno razpravljali še o goskodarjskih, kulturnih, ekoloških in drugih vprašanjih v Avstriji in Italiji.

Na predsednika Delovne skupnosti Alpe-Jadran koroškega deželnega glavarja Leopolda Wagnerja so zasedanja naslovili poziv, naj Delovna skupnost v svojem okviru ustanovi stalno komisijo predstavnikov narodnostnih manjšin iz republik in dežel članice Delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki naj preučuje manjšinske probleme, načrtuje izboljšanje položaja manjšin in obravnava, omeni in končno odobri poročilo o manjšinah, ki ga pripravlja Delovna skupnost Alpe-Jadran. Samo manjšine namreč — tako so izjavili udeleženci sestanka — lahko avtentično tolmačijo svoj položaj in svoje potrebe.

Obnova stolnice v Dubrovniku

V Dubrovniku imajo znamenito stolno cerkev, ki je posvečena sv. Blažu. Potrebna je bila temeljite obnove. Obnova je letos v glavnem končana. V nedeljo 1. februarja je škof Severin Pernek posvetil obnovljeni oltar. Cerkev je dobila nove hrastove klopi. Preuredili so prezbiterij. Orgle so dobile svojo nekdanjo blagoslavnost.

Glavna slovesnost je bila v nedeljo 8. februarja, ko se je zbralo okoli 20.000 vernikov iz vseh delov škofije. Somaševanje je vodil spltski nadškof metropolit Frane Franić ob sarajevskem nadškofu Marku Jozincviću in več hrvaškimi škofi. Somaševalo je tudi 50 duhovnikov.

Rim odobril sporazum o ribolovu

Italijanski parlament je dokončno ratificiral italijansko-jugoslovanski sporazum o ribolovu v Tržaškem zalivu. Senat je to storil že novembra 1985, zadeva pa se je ptem zataknila v poslanski zbornici, kajti skupina demokrščanskih poslancev iz naše dežele je dosegla od vlade zamrzitev postopka, dokler se Jugoslavija ne bi formalno obvezala, da bo zgradila odseka avtoceste Razdrto-Nova Gorica in Razdrto-Sežana, kot to predvidevajo Osimski sporazumi. Sedaj mora sporazum odobriti še jugoslovanska zvezna skupščina, kjer pa je ratifikacijski sporazum trenutno ustavljen.

Škofje iz Francije v Rimu

Papež Janez Pavel II. je 13. februarja sprejel francoske škofje iz Bretagne, Normandie in Loire, ki so prišli v Rim na poročanje. V govoru jim je priporočil skrb za mladino, katoliške šole, delo za nove duhovne poklice in vzgojo bodočih duhovnikov. Danes prevladuje verska brezbriznost, opuščanje prejemanja zakramentov, izginja katoliška tradicija. Pomemben dejavnik pa so osnovne in srednje šole pod nadzorstvom Cerkve. Prve obiskuje 395.000 učencev, druge pa 288.000 dijakov.

Papež je še omenil napore cerkvenih krogov za dobro delo šol, varstvo mladine, mladinska gibanja, duhovno vodstvo v cerkvenih šolah, mladinski tisk. Te oblike pastorage mladine je treba ponovno premisliti, obnoviti in nadaljevati v še učinkovitejši meri. Pri tem pa ima prednost skrb za zdravo družino, za trdno in osvobajajočo vzgojo glede čustvenosti, spolnosti in zakona. Še posebej je treba poskrbeti

za tiste otroke in mladostnike, ki izhajajo iz razklanih in nekrščanskih družin.

Sv. oče je posebej omenil kvarni vpliv slabih televizijskih oddaj, radia, tiska in drugih sredstev družbenega obveščanja, ki opravičujejo razvade v življenju, širijo duha nasilja, upornosti, obupa, zasmehujejo zdrave npravne vrednote in sveta znamenja, pačijo svetopisemske izreke, spodkopavajo temelje vere in zaupanja v Cerkev.

Atentatorjeva mati pri papežu

Muzeyen Agca, 50-letna mati Alija, ki je 13. maja 1981 na trgu sv. Petra streljal na papeža in ga nevarno ranil, je v torek 17. februarja prišla s svojim drugim sinom Adnanom v Rim z namenom, da obišče papeža in se opraviči za sinovo dejanje.

Naslednji petek jo je sv. oče sprejel in se z njo zadržal brez prič sedem minut. Nato so prišli v dvorano še sin Adnan in turški časnikarji, ki so mater spremljali. Janez Pavel II. ji je poklonil kipec iz porcelana, ki predstavlja Mater božjo z Detetom. Žena je po srečanju povedala, da je sv. očeta prosila, naj sinu odpusti in on ji je odvrnil, da se je to že zgodilo. Sam papež pa je dejal, da je bilo srečanje zelo ganljivo za oba in da so »Gospodova pta neizsledljiva«.

■ Zemeljski plaz nad Zagorjem ob Savi je s svojim drsenjem povzročil pravo razdejanje: uničil je tovarno Lisca, v kateri je bilo zaposlenih 225 oseb, več delavnic in garaž, osem stanovanjskih hiš ter rudarsko kompresorsko postajo. Celotni plaz je bil dolg 500, širok pa 300 metrov. Okoli 50 oseb, ki so ostale brez strehe, so namestili v drugih poslopjih.

Rebulovi trije obiski Amerike

NEKAJ MISLI OB KOLORADSKEM DNEVNIKU VRT BOGOV

Prvič je bil Alojz Rebula v Kanadi in Združenih državah od 22. jul. do 19. avg. 1975, takrat sam. Želel se je oddahnuti po tistoletni »Kocbekovi aferi«, tj. po Kocbekovem intervjuju v Zlivi, obenem pa si ogledati kraje za knjigo o Frideriku Baragi. Sad tistega prvega obiska sta bila Baragov življenjepis Duin velikih jezer (Mo horjeva družba v Celju 1980) in ameriški dnevnik Oblaki Michigana (Družba sv. Mohorja v Celovcu 1985).

Pri naslednjih dveh obiskih — od 20. jun. do 20. avg. 1979 in od 15. jul. do 15. avg. 1983 — ga je spremljala žena Zora. Popisal ju je v knjigi Vrt bogov.*

Rebula pravi, da poklicno ni literat, literatura pa mu je »neka sprostitev«, dasi govori o njeni ničevosti. Njegovo pisanje zadnjih let, ki prihaja med bralce, se kaže samo v dnevnikih. Očitno mu je dnevnik postal tista literarna oblika, v kateri se lahko najbolj sprosti njegova razborita narava.

Ob koncu vojne, 1945, je imel Rebula enaindvajset let. Dorasel je v fašistični Italiji. V dogodke, ki jih označujemo z besedami tuja okupacija, partizanstvo in revolucija, ni posegel. Ko pa je prišel tisto prvo jesen študirat v Ljubljano (vpisal se je na klasični oddelek Filozofske fakultete), se mu je v povojni stvarnosti začela razkrivati naša predvojna in zlasti še medvojna zgodovina. Odtlej mu vprašanje, zakaj se je vse tisto tragično v letih 1941-1945 dogajalo, ni dalo miru in mu ga še danes ne daje. Prebira pričevanja zmagovalcev in poražencev — in išče vedno nova. Iskal jih je tudi v ameriški zvezni državi Koloradu, in sicer v presledku štirih let kar dvakrat.

Kolorado je zamikal Alojza Rebulo ne le zavoljo svojih brezprimernih naravnih lepote. Kar zadeva nje, je prišel popolnoma na svoj račun. Zal nam je, da vsega tistega, kar je z izbranimi besedami popisal, ne vidimo v barvnem filmu. Doživetju koloradske narave je pridružil doživetje srečanj s slovenskimi izseljenci v tej rudnikovi bogati ameriški državi — s pokojnimi v duhu, z živimi v pogovoru na domovih, na voznjah in izletih. V tem, kar so mu povedali izseljenci, ki so bratomorni boj doživeli na lastni koži in ob zmagi revolucije ali kmalu po nji zapustili domovino, ter v tem, kar je njihovim izpovedim dostavil svojega, vidim poglavito vrednost Vrta bogov. To so tista zlata zrna, žal preveč raztresena po zajetnih knjigah, zavoljo katerih je nemajhnega pomena, da je Rebulov »Koloradski dnevnik« izšel v Sloveniji, in celo pri najuglednejši založbi. Njen predsednik B. Grafenauer je dodal šest strani dolgo pojasnilo in zagovor — zavedajoč se, da je Rebulov tekst celo za sedanje omeščane politične razmere v Sloveniji izvalen.

Predaleč bi me zaneslo, če bi navajal vsa mnoga zlata zrna, ob katerih se bojo bralci ustavljali in zamišljali — in ki bojo dregnila nekatera v levo, druga v desnico, v matične, zamejske in zdomske Slovence. Rebula se trudi biti pravičen na vse strani, o tem ni dvoma. Kot primorski Slovenec gleda na OF s simpatijo, v glavnem zaradi Kocbeka. Čeprav ga nekje — tako kot škofa Rožmana — označuje za nerealnega, se kar naprej vrača k njemu (str. 176: »tisočič o Kocbeku«). Nečloveškega zanimajo vodilni duhovni predvojnje Slovenije in pa medvojni dogodki: vse to spoznava posredno, iz pripovedi in branja, in ob tako sestavljeni podobi izreka mnenja, ki seveda ne morejo biti čisto vsa skladna z dejstvi.

Zakaj človek piše dnevnik? Najpogosteje pač zato, da si kaj ohrani v spominu in ga torej prelistava, kadar se hoče spomniti česa iz preteklosti. Kdor pa ga piše za objavo, mora misliti na bralce. Ali so vse podrobnosti zanje enako zanimive in nove kot za avtorja? Niso morda kdaj le odvečne in utrudljive? Na to bi moral misliti vsakdo, ki svoj bolj ali manj zasebni dnevnik nudi ljudem kot leposlovje.

Najživeje upodobljen je Gorazd, Rebulov gostitelj, vodnik, razlagalec in sobesednik na vseh treh obiskih Amerike, po poklicu duhovnik. (Le bolj poučeni vedo, da je to v Kanadi živeči in delujoči lazarist in Baragov postulator Tone Zrnc, povojni ideološki emigrant.) Gorazd »s svojim brizgajočim nasmeškom« je razgledan, izkušen in podjeten dušni pastir, več let je deloval v Čilu, nemistik, neločljiv od fotoaparata, ki strastno registrira mrtvo in živo naravo, stvari in ljudi. Na koncu ne le enega Rebulovega obiska je dolensko naravno Gorazd živ vrecel ne prekosljivih dovtipov (»vicev«), da se vse omizje drži za treh in se je nekoč pod

Rebulovim smehom kar noga na stolu zlomila. Bralec jih, žal, ne sliši.

Kakor pa je Gorazd kar otipljiv, ostaja bralec ob drugih osebah v dvomih, v uganbanjih, v negotovosti, v nezadoščeni radovednosti. Pravi pripovednik ni zastavljal ugank, posebno če upodablja znane, konkretne ljudi svojega časa, in zlasti še, kadar je do njih kot pisec dnevnika v neposrednem odnosu. Zakaj se Rebula v Vrta bogov ni držal tega nelahkega pravila, si lahko mislimo: ker so vsi ljudje, s katerimi se v Ameriki srečuje, in mnogi, ki jih omenja, še živi in v takem ali drugačnem odnosu do matične domovine Slovenije — do njene preteklosti in sedanjosti. Nekateri še hodijo v »Stari kraj«, drugi so z njim za zmeraj opravili.

In tako gre bralec od uganke do uganke — in ni jih malo.

Kdo je Dušan, ki ju je zapeljal v Ronke? Kdo je Stane? Kdo vsepricujoči Gorazd? Kdo Metod? Kdo »emigrantski kulturnik« pri SKA? Kdo Milan, »Dolenjec, sin revolucije?« In Peter, »Gorenjec, sin socializma?« Kaj so govorili npr. o duhovniku Wolbangu in o politiku Kralju? Sinovi katerega dr. Puca iz Clevelanda, rojeni v Ameriki, govorijo perfektno slovensko? Kdo je Matevž, »ideološki emigrant iz '45?« Kdo je — enak emigrant — »daljni Zorin sorodnik« — v Kansasu? Kdo je Profesor? Kdo je »fantovski gospod« Janez? Kdo je Borut? Pa gospod Modest — in njegov brat, katerega je Rebula spoznal v Königsteinu? Kdo je »bivši kolega z Nižje gimnazije pri Sv. Jakobu v Trstu?« Kdo je prijatelj Vinko? Kdo je duhovnik Tine iz Vipavske doline? Kdo je Teolog, s katerim se avtor pogovarja o nastajajočem Celovškem zvonu? Kdo je nekdanji študent »na naši gimnaziji v Trstu«, pisec v Literarne vaje, gradbenik?

Vsi ti bojo najbrž brali Vrt bogov in se bojo našli vsak na svojem mestu, medtem ko pojdejo drugi bralci kot mimo zaprtih vrat.

Gorazdovi znanci in prijatelji v Koloradu, vsi iz »Starega kraja«, so njegovima uglednima evropskima gostoma stregli — razen z ljubeznivo besedo ob pogostih drinkih — z bogatimi kosili in večerjami. Rebula, ki enako dobro obvlada, cenil in uživa duhovno in tvorno resničnost sveta, si je mnoge menuje zapisal in jih lahko beremo v Vrta bogov. Se posebno pa se bojo ob branju knjige smehljali gobarji. Tudi tokrat je namreč Rebula — celo glasneje in izbraneje nego v katerem svojih prejšnjih del — zapel himno jurčkom, »tem plavokrvnečim gozdov«, ki jih je obilo našel v Mokrih hribih pod Skalnatimi gorami. Upam si zapisati, da na besedo jurček in na njene izpeljanke razmeroma najpogosteje naletimo v Vrta bogov. Še ena beseda, čisto drugačna po funkciji, a Rebuli očitno zelo pri srcu se veliko ponavlja: juriš (jurišati).

Rebula je v tej knjigi zapisal, kako pazi na svojo slovenščino — skoraj kot bi se hotel maščevati Benitu Mussoliniju, ki ga je oropal za slovensko osnovno šolo in gimnazijo. (Dal pa mu je italijanščino, kar je tudi nekaj.) Rebulova kremenita slovenščina je sad vidnega napora in prizadevanja, kljub temu pa bi ji ne bilo odveč pero sposobnega, zanesljivega in obzirnega lektorja. Tuji jezikovni vplivi in lastna slovnična površnost nam potem javnih občil vedno bolj siromašijo in pačijo knjižno slovenščino. Založbe bi morale dati vsako pomembno knjigo pred tiskom pregledati poklicnemu lektorju. Ta se ne bi smel spotikati ob Rebulov zelo osebni slog, moral pa bi pisatelja opomniti na nekaj drugega: na tujke.

V Vrta bogov sem naštel skupaj več

ko dvesto različnih tujk, od katerih se mnoge hkrati s svojimi sorodnicami zelo pogosto ponavljajo, tako da so postale že kar spoznavni znak Rebulovega sloga, saj nas spremljajo od knjige do knjige. Naj navedem najznačilnejše: eksplozija, kozmičen, biblijski, komfort, eshatološki, ekstaza, edenski, etos, ekshibicija, identiteta, koordinate, transcendent(al)en, asociacija, intelektualce...

Cemu ta poplava tujk? (Za kakšno bi človek moral iskati razlago kar v Verbincu.) Ali hoče avtor pokazati, kaj vse obvlada in kaj vse je v njegovi glavi: v mislih ali sploh v pozornosti? In tega je res veliko. Ali je prepričan, da so tujke odlika njegovega (in vsakega) visokega sloga, in se jih niti ne zaveda? Ali se mu preveč mudi pisati oziroma objavljati in se mu zdi iskanje slovenskih izrazov zgubljen čas?

Ugled pisatelja Rebulove bistrosti, razgledanosti in domiselnosti kljub pomoči nevidnega lektorja ne bi bil nič manjši. Nasprotno: njegove knjige bi imele veliko več (zadovoljnih) bralcev, celo katerega med tistimi, ki menijo, da so Pastirica Uška, Jastreb kroži in Domačija pod Krnom kar dovolj.

Naj ob Vrta bogov izrečem še eno misel. Dnevnik 1983 je v mnogočem ponavljalje nege štiri leta prej: prilet v Ameriko sicer iz Beograda, potem pa povečini isti ljudje in isti kraji, enaka jurčkova strast, celo vračanje k istim zgodbam in motivom, k že znanim priljubljenim razmišljanjem in razsojanjem, ki so tako značilna za Alojza Rebulo, tega na grški kulturi temelječega in s krščanstvom prevetrenega pisca, z njegovim prevzdignjenim temperamentom vrženega v krče 20. stoletja.

Vinko Beličič

* Alojz Rebula, Vrt bogov. Koloradski dnevnik. Slovenska matica v Ljubljani 1986. Strani 322. (Od str. 316 do str. 322: Bogo Grafenauer, Sprema beseda o skupnem slovenskem kulturnem prostoru v luči Rebulovega »Koloradskega dnevnika«).

Spomin na dni, ki so sledili Bratuževi smrti

Jože Cotar, organist v pokoju in Bratužev učenec, se v kratkem zapisu spominja nekaterih dogodkov v dneh po Bratuževi smrti. Iz opisa se da razbrati občutek praznine, ki ga je povzročila med primorskimi Slovenci ta izguba.

Pred petdesetimi leti, ko je zelo priljubljeni vzgojitelj in glasbenik Lojze Bratuž umrl za posledicami fašističnega nasilja, sem hodil orlat v Batuje. Prav tam je on nekaj let učiteljeval, vodil cerkveni pevski zbor in tudi potem rad prihajal za večje praznike orlat. Njegovi obiski so bili v veliko veselje faranom, ki so ga imeli kakor za svojega. Zato smo imeli v Batujah zanj osmino. Maševal je župnik Ignac Leban, peli smo koralni requiem in eno žalostinko, udeležba pa je bila kot ob velikih praznikih. Pod korom je stal »kvesturin«, sto metrov od cerkve pa še trideset njegovih tovarišev, da bi preprečili morebitne motnje pa tudi pazili, da se osmina ne spremeni v manifestacijo. Podobno je bilo tudi v Črničah, kjer je za dragega pokojnika maševal dekan Lojze Novak.

V maju 1937 je bil na Trstelju sestanek zastopnikov zatrtih prosvetnih društev iz dolnje Vipavske in komenskega Krasa. Vodil ga je profesor Rado Bednarik. Po uvodnih besedah smo z enominutnim molkom počastili spomin Lojzeta Bratuža, ki je v

Nedopustno in sramotno dejanje

V Gorici se je sestoletno v sredo 25. februarja na izredni seji pokrajinske tajništvo Slovenske skupnosti in vzele v pretes razplet sinočne seje občinskega sveta v Sovodnjah, kjer so svetovalci Občinske enotnosti pod vodstvom župana Vida Primožiča in podžupana Vladimira Klemšeta odobrili postopek za razširitev Industrijske cone na sovođensko območje, kakor zahteva tovarna Manifattura Goriziana.

Pokrajinsko tajništvo SSK popolnoma seglaša in odobrava ravnanje svetovalcev Slovenske skupnosti iz Sovodnj, ki so po razpravi in po glasovalni izjavi iz protesta zapustili sejo dvorano, da ne bi bili prisotni pri nedopustnem dejanju, ki naceña temelje slovenske bitnosti na Gorškem.

Slovenska skupnost je že od vsega začetka pozivala sovođensko občinsko upravo, naj se odločno upre namenom odtuje-

vanja sovođenske zemlje, ker so že popolnoma razlastili zemljo okoli Štandraža vse do meje sovođenske občine. Nova tovarna bo tako pomenila novo ekološko in narodno nevarnost za samo vas. Odločno zavračamo popolnoma nedopustne utemeljitve župana in podžupana ter ostalih svetovalcev Občinske enotnosti, posebno še trditev, da v zameno za sovođensko ozemlje ne bodo gradili novega upepeljevalnika. Takega barantanja, ki nima nobene pravne veljave, ne more sprejeti nobena oblast.

Slovenska skupnost poziva vso slovensko javnost, politične sile, ki upravljajo sovođensko občino in krovni organizaciji (v SKGZ so nekateri sovođenski člani Občinske enotnosti aktivno udeležujejo), da odločno nastopijo in preprečijo nadaljnjo škodljivo politiko sovođenske občinske uprave!

OKNO V DANAŠNJI SVET

Poslanska zbornica v Rimu je po hitrem postopku odobrila vladni dekret, ki podaljšuje veljavnost goriške proste cone do konca leta. V parlamentu pa se nahaja predlog vlade, naj bi se nekatere ugodnosti goriške proste cone razširile tudi na tizaško pokrajino. Vendar osnutek tega zakona še ni dobil pristanka pristojne senatne komisije.

Novi minister za pouk dr. Hilda Hawlicek je na Dunaju prvič sprejela predstavnike koroških Slovencev ter skupno z njimi obravnavala odprta vprašanja. Hawlicekova pojmuje skupno šolo na slovenskem Koroškem kot neobhodno potreben instrument za sožitje in zavrača stališče treh glavnih strank o ločevanju šolarjev po jeziku. Spremembe naj bi bile le pozitivne in v soglasju s prizadetimi.

V 5. nadstropju upravnega poslojpa avstrijskega koncerna Steyr-Daimler Puch na dunajskem Ringu, poleg hotela Bristol in v neposredni bližini Opere, je nastal

požar, ki so ga ukrotili šele po desetih urah. Sodelovalo je 350 gasilcev in devet od njih jih je bilo ranjenih. Hiša je bila naprodaj in prav te dni se je našel kupec za 700 milijonov šilingov. Ker je začelo goret v sredi stavbe in na več mestih hkrati, obstaja sum, da je bil ogenj podkaten.

Tudi pogumni judovski oporečnik 54-letni Josef Begun, ki je bil leta 1983 obsojen na sedem let zopora in nadaljnjih pet let izgnanstva znotraj države, je bil te dni spuščen na svobodo. Ni hotel podpisati prošnje za pomilostitev, ker se pač ni čutil krivega. Tako pritisk svetovne javnosti kot štirikratna demonstracije v Moskvi pa so sovjetske oblasti končno prisilile, da so ga izpustile. Zaprt je bil v mestu Cistopol (tatarska republika) skupaj z Anatolijem Sarankim in Anatolijem Marčenkam. Prvi je bil spuščen na svobodo že lani in živi sedaj v Izraelu, drugi pa je nedavno na posledicah slabega ravnanja umrl v ječi. Begun je Jud, ki se strogo drži verskih predpisov in zato v soboto ni hotel potovati domov, njegovi pa tudi te dan niso hoteli priti ponj.

Mednarodnega shoda proti jedrskemu orožju v Moskvi, na katerem je sodelovalo kakih 800 uglednih osebnosti iz 80 držav, se je zasebno udeležil tudi član papeške akademije znanosti v Rimu prof. Marini Bettolo. Ta se je že nekajkrat udeležil podobnih mirovnihi srečanj v Sovjetski zvezi. Geslo shoda je bilo »Za brezatomski svet in za preživetje človeštva.«

Volitve na Irskem so se zaključile z zmago stranke »Fianna Fail«, ki je bila zadnja štiri leta v opoziciji. Zanj je glasovalo 44,3% volivcev, ki so s tem hoteli kaznovati dosedanjo koalicijsko stranke »Fine Gael« in laburistov, katera je uvedla stroge ukrepe za ozdravitev gospodarstva. 2% prebivalstva je brezposelnih. Tako je prejela »Fine Gael« le 27,2% glasov (leta 1982 38,2), laburisti pa 6,5 (9,4). Porazeni stranki sta v teku svojega vladanja podvezli zlasti dve pobudi, ki sta imeli v državi različen odjek: sprožili sta referendum za razporoko, ki so jo nato volivci zavrnili, in sklenjen je bil dogovor z britansko vlado glede Sev. Irske (Ulstra), ki se ga namerava tudi nova vlada držati.

Nikaragovski borci zoper levičarski režim v Nikaragvi, ki vedno bolj krati človekove pravice in tepta verske svoboščine, so se po daljšem času notranjih razprtij zedinili, da vodstvo gibanja zaupajo 35-letnemu katoliškemu časnikarju Pedru Joaquínu Chamorro, sinu leta 1978 umorjenega (s strani diktatorskega režima Anastasia Somoze) ravnatelja dnevnika »La Prensa«, kar je dalo dokončni povod za vstajo zoper režim. Zanimivo je, da je lani prav sandinistični režim, ki se je okeristil s Chamorrovo smrtjo, ukinil »La Prensa«, sin pa se je po tem dejanju umaknil v Kostariko, kjer je začel izdati opozicijski list.

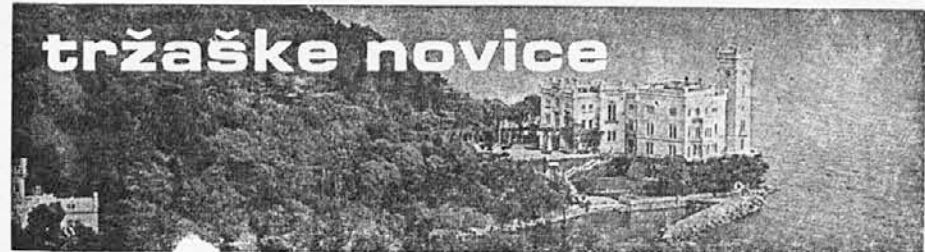
Suspendiran duhovnik

Kardinal John Krol, nadškof v Philadelphiji (ZDA) je suspendiral od duhovniških dolžnosti duhovnika te ameriške nadškofije Thomasa Mc Ganna, ker je dejavno sodeloval na protivojaških demonstracijah. Omenjeni katoliški duhovnik je skupaj z drugimi protestniki pomagal razbijati vojaška letala na nekem ameriškem letališču. Skupino razgrajčev so oblasti prijele, duhovnika pa naknadno, ko so zanj plačali varščino, izpustile. Njegovo dejanje pa ni bilo v skladu z navodili Apostolskega sedeža o politični neudejavnosti duhovnikov in redovnikov v katoliški Cerkvi, zato je bil razrešen duhovniških obveznosti.

Pogled na množico, ki je prisostvovala svečanosti v spomin pok. Lojzeta Bratuža na trgu pred cerkvijo v Podgori v nedeljo 15. februarja popoldne

tržaške novice

Nastop dveh Slovencev na zborovanju ACLI-ja

Ob 40-letnici svojega obstoja in delovanja je tržaška ACLI priredila posebno zborovanje z geslom »Solidarnost in sprava«, na katerem so govorili razni predstavniki tržaških organizacij in komponent, med temi tudi Peter Močnik in Dušan Jakomin. Srečanje je bilo v petek in soboto, 20. in 21. februarja v dvorani Salezijancev. Zaradi pomanjkanja prostora objavimo zelo tehtne misli obeh slovenskih predstavnikov, ki sta obravnavala problem sožitja obeh narodnosti v Trstu, prihodnjic.

SSK o sedanjem trenutku glede zaščitnega zakona

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji razpravljalo o sedanjem zakonodajnem postopku v senatu za odobritev zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost. Ponovilo je stališče, da lahko Slovenci sprejemajo le pravičen in celovit zaščitni zakon. Veljati mora za vse Slovence v Furlaniji-Juljski krajini brez kakšnega ugotavljanja prisotnosti manjšine, ki bi ustvarjalo nacionalistično napetost in ki bi doseglo, da se ne upošteva človekove pravice in temeljna pravna načela, temveč volja močnejšega.

Manjšinske pravice slonijo na italijanski ustavi, na posebnem deželnem statutu Furlanije-Juljske krajine in na mednarodnih pogodbah. Raven zaščite, ki jo predvidevata Londonski memorandum in Osimska pogodba, ostaja zato neodpovedljiva. Pravičen zaščitni zakon mora še upoštevati že dosežena pozitivna določila, gospodarske in obrstorske interese, jezikovne, kulturne, šolske, informacijske in druge potrebe manjšinske skupnosti, ki naj bo obravnavana kot subjekt.

V zvezi s nudo finančno krizo Slovenskega stalnega gledališča se je deželno tajništvo SSK zavzelo za tako rešitev, ki naj ne ogroža finančnega kritja bodočega globalnega zaščitnega zakona. Poudarilo je še, da je treba s skupnimi naporii reševati težavni položaj tudi drugih, za manjšino pomembnih ustanov in združenj.

Večer slovenske pesmi

V Finžgarjevem domu na Opčinah je 22. februarja mešani zbor Sv. Jernej priredil Prešernovo proslavo ob prazniku slovenske kulture z naslovom »Večer slovenske pesmi«. Poleg koncertov na božični dan in za slovesni zaključek šmarnic v domači cerkvi, je to ena izmed treh tradicionalnih prireditev, ki jih zbor prireja že več let.

V nedeljo so se na odru zvrstili kot gost dekleški zbor »Vesna« iz Sv. Križa, ki ga vodi Bogdan Kralj, pa še dekleška skupina mladinskega zbora »Vesela pomlad« in mešani zbor »Sveti Jernej«, ki ju vodi Franc Pohajč. Splet motivov iz narave pri Prešernu in v slovenski ljudski pesmi, ki ga je prijetno in z občutkom podala skupina mladih v režiji Lučke Susić, je povezal prvi in drugi del prireditve.

Misel o prazniku je podala Maja Lapornik, ki jo je strnila predvsem v dve točki. Med drugim je dejala: »Praznovati Prešerna pomeni potrditi lastno zaveznanost slovenstvu, zaveznanost, ki je ne izpričujemo le 8. februarja, ampak dan za dnem. Le-ta pa nam prvenstveno narekuje slovenskost našega življenja, kakršno in kjer koli se to pojavlja. Ali bolje: zavest, da smo Slovenci, ki dobera poznajo svoj

slovenski svet, vso svojo preteklost in pomembnost današnjega trenutka. Vendar "biti Slovenec" odpira, po mojem, še neko drugo razsežnost: "žive naj vsi narodi". Naša slovenskost ne more biti zavrta sama vase, ozkogledna, nasprotna oplajanju z drugačnim in različnim. Poznavanje drugačnega ne gre na račun našega slovenstva, izkušnje tujega lahko obogatijo naše lastne korake. Slovenstvo — pa še tako pokončno — naj ne bo pretveza za kulturno plitvino, temveč naj bo tudi pripravljenost sprejemanja vsega, kar nastaja v "kar nas dobrih je ljudi".«

Prireditve je učinkovito povezovala Anka Peterlin. Občinstvo, ki je povsem napolnilo dvorano, je nagradilo izvajalce s toplim aplavzom.

Postni govori 1987

Na sporedu so vsak torek in petek ob 15.45 na radiu Trst A. Imel jih bo p. dr. Bernardin Sušnik Ofm iz Ljubljane.

Petek 6. marca: Blagoslovljeni bodo v tebi vsi narodi na zemlji (1 Mz 22, 18).

Torek 10. marca: Ni vstal več prerok v Izraelu, enak Mojzesu (5 Mz 34, 10).

Letočni mladinski raziskovalni tabor

V polnem teku so priprave na 7. mladinski raziskovalni tabor »Devin '87«, ki bo v dneh od 18. do 30. avgusta. Pokroviteljstvo nad pobudo je prevzela uprava občine Devin-Nabrežina. Prenosišče in prehrana sta zagotovljena v prostorih United World College of Adriatic v Devinu, delovni prostori pa v novi šoli v Devinu.

Delo bo potekalo po skupinah: arheologija, etnologija, geografija, jezikoslovje, naravoslovje, sociologija, zgodovina. Poleg tega sta predvideni še video skupina ter skupina za računalnike.

Prav o vsebinski zasnovi letošnjega tabora bi se bilo treba še skupno pomeniti, zato bo v sredo 11. marca v Trstu, ul. sv. Frančiška 20/II, Gregorčičeva dvorana ob 17. uri sestanek za izdelavo vsebine dela po skupinah; ob 18.30 občni zbor Društva mladih raziskovalcev in ob 19.30 projekcija video kasete o 6. MRT »Kanalna dolina '86«.

Bazovica

Dan slovenske kulture v Slomškovem domu. V nedeljo 22. februarja zvečer sem se po proslavi in počastitvi največjega slovenskega pesnika in vseh kulturnih ustvarjalcev vračal domov ter se zapletel v pogovor s tremi starejšimi ljudmi, ki so se proslave udeležili. Izrazili so svoje zadovoljstvo nad programom in z ganotjem pripomnili: »Slovenci iščemo svoj enotni kulturni prostor. To je prav, zakaj le kultura nas bo reševala, ko že ne moremo najti skupnega jezika v političnem nastopanju.«

V Slomškovem domu je bilo res prijetno, ker je bil poln hvaležnega občinstva, ki je pozorno sledilo programu ter nagradilo s ploskanjem in priznanjem vse nastopajoče.

Ze prikupni nastop otroškega zbora »Slomšek« pod vodstvom Norine Dobrila je bil prijeten uvod v spored. Kot na traku so se nato vrstile recitacije in misli naših pesnikov in pisateljev, ki jih je posredovala srednješolska mladina, zraven pa še klavirski vložki, ki so navdušili prisotne.

Za tem je spregovoril prof. Tomaž Simčič, ki je najprej poudaril pomen slovenskega kulturnega praznika ter nato opozoril, kaj moremo od tega odnesti. Večer je zaključil svetoivanski pevski zbor, ki je pod vodstvom prof. Andreja Pegana zapel pet skladb domoljubne vsebine.

Naj gre iskrena zahvala vsem nastopajočim kot tudi organizatorju proslave, ki se nikoli ne izneveri svojem poslanstvu in ki zna leto za letom kljub objektivnim težavam pripraviti tako kvalitetne nastope ob Dnevu slovenske kulture. - A. M.

Nekaj utrinkov iz Gropade

Odprtje društvenih prostorov. Z izrednim zagonom so Gropajci leta 1985 obnovili v vasi kuiturno delovanje, ki je vsa leta po vojni spalo. Nastalo je tako kulturno društvo Skala; poživila se je pevska dejavnost, s polno paro je začel delovati skoraj 50-članski mešani pevski zbor, ki pa ni imel svojih prostorov. Podjetni Gropajci so krepko zaorali tudi v gospodarsko smer. Ustanovili so gospodarsko združenje, v katero se je vpisalo 33 članov. Pripravili so statut in, ko se jim je nudila prilika, odkupili hišo na koncu vasi (pri Lovrijetovih), kjer so si zasilno uredili prostore za družbene in kulturne dejavnosti. Sami člani so s prostovoljnimi delom omogočili, da so v kratkem času — komaj v treh tednih — uredili v stavbi lepo dvorano, v kateri bo lahko začasno teklo kulturno življenje in kjer bo laže vadil tudi domači mešani zbor. In o božiču je bil tu velik praznik ob odprtju

dvoranice, ki pa so ji dnevi že šteti. Domačini nameravajo takoj začeti z obnovitvenimi deli in jo spremeniti v večji prostor, v katerem naj bi bilo sto sedežev. V dvoranici so se že zbrali za Silvestrovo in v prijetnem vzdušju praznovali slovo od starega leta.

Prešernova proslava. Po vsakoletni uspehi Prešernovi proslavi je KD Skala v soboto 14. februarja pripravilo v svojem novem domu Prešernovo slavje, ki je že drugo po vrsti. Že udeležba je pokazala, da so domačini zadovoljni z novim domom. Uvodoma je tajnik društva Aleksander Mužina nanizal nekaj misli o kulturnem prazniku, poudaril pomen pridobitve doma, pa čeprav zaenkrat zelo tesnega, za vso vaško skupnost in nato povezoval program. Predsednik društva in zadruge Aleksander Kalc pa je na kratko orisal delovanje in težave pri iskanju sredstev za preureditev te tipične kraške kmečke hiše.

Slavnostni govornik je bil časniki tržaške radijske postaje Saša Martelanc, ki je poudaril pomen Prešernovih praznovanj, ki so tudi letos duhovno povezovali Slovence, doma in na tujem.

Mešani zbor, ki se tudi letos pripravljaja na revijo Primorska poje, se je predstavil s Prelovčevim Pozdravom, nato pa še s štirimi drugimi pesmimi.

Mladinski krožek Skala, ki deluje komaj nekaj mesecev, je na svojstven način prikazal pesnitve o Povodnem možu ter zaključil v zborni recitaciji z Zdravljico. Nadebudno mladino je pripravil gledališki igralec Joško Lukeš. Pričakujemo, da nas bo ta mladina v bodoče presenetila še s čim drugim.

Turnir. Stekel je prvi turnir v briškoli in trešetju, ki se zaključuje ravno te dni. Privabil je mnogo vnetih privržencev te igre. Kar pa je pri tem presenetljivo — vsi so tu, v novem domu, našli neko novo razsežnost življenja in delovanja; odkrili so, da ni vse samo televizija in noro drvenje z avti; družabnost in prijeten klepet ob dobri kapljici dajeta človeku novega zagona in novih moči proti vedno bolj pronikliji potrošniški miselnosti. Le pogumno naprej, dragi Gropajci! - A. M.

Nič ni tako nepojmljivega kakor večnost; zato je nekaj nenaravnega, da obstajajo ljudje, ki jim ni nič mar, ko se z grehom izpostavljajo nevarnosti večnega pogubljenja. (Pascal)

Sožalje

Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst izreka iskreno sožalje ob smrti zveste in vnete pevke Kristine Lavrenčič možu Justu, hčeram, sinu, njihovim družinam in vsem sorodnikom.

Kamenčki

Zakaj v svojih poročilih ne vemo zanje?

Ob poročilih o raznih prireditvah, zlasti javnih, je pač navada, da se poudari navzočnost izvoljenih predstavnikov. In to je prav. Ni pa prav, da se poroča samo o nekaterih. Zlasti o drugorodnih. V čem so NASI izvoljeni predstavniki manj pomembni od onih drugih? Nasprotno! Za nas veljajo veliko več, zlasti ker smo jih s težavo izvolili in postavili na odgovorna mesta v javni upravi. In v bodočnosti (tako izgleda) jih bomo s še večjimi naporii lahko izvolili, če jih sploh bomo. Sedaj pa, ko jih (še) inamo, o njih sramežljivo molčimo. Konkretno se je to zgodilo na eni zadnjih naših množičnih skupnih proslav. Ce citiramo ene, citirajmo tudi druge. In tako bo najbolj prav in ne omalovažujmo tega, kar je NASE!

o. n.

Spominska svečanost na grobu Lojzeta Bratuža na goriškem pokopališču 16. februarja letos. Svečanost so popestrili otroci osnovne šole »Fran Erjavec« iz Štandreža. Ob spomeniku (na levi) govornik učitelj Ivo Bolčina

dosedanji njegovi jugoslovanski življenjepisci povečini sledili uradni verziji, še posebno v prikazovanju vojnih dogodkov. Kdor se je odločil za drugačen pristop k stvari, se je izpostavil resni nevarnosti, kot npr. Miloš Minič, ki so ga zaprli, ker je kritično ocenil Titovo poveljstvo v partizanski vojni. Pristranska so, tako pravi pisateljica, tudi poročila angleških zveznih oficirjev Williama Deakina in Fitzroya Macleana.

ITALIJANSKA OKUPACIJA

V Jugoslaviji in na Zahodu še vedno prevladuje prepričanje, da se je Jugoslavija, ne kakor ostale zasedene evropske države, osvobodila sama z lastno osvobodilno vojsko. Toda leta 1978 je Zgodovinski urad glavnega štaba italijanske vojske objavil dokumente o vojnih operacijah v Jugoslaviji. Iz njih izhaja, da so bili partizani drzni in kruti sovražniki. Zavzeli so in uničili več italijanskih postojank. Toda ključni položaji in večja mesta kakor Ljub-

ljana, Zadar, Split, Karlovac, Šibenik, Mostar, Knin, Cetinje so ostali v italijanskih rokah do 8. septembra 1943.

Podobno se je dogajalo na ozemlju pod nemško okupacijo. Partizanski napadi na nemške postojanke so bili občasni in usmerjeni predvsem na obrabne posadke. Priložnostne sabotaže in oboroženi spopadi večjega obsega so se omejevali na notranje gorate predele in Nemcem niso preprečili izkoriščati gospodarsko zmogljivost dežele. Savsko in rodovitno donavsko porečje ter najpomembnejši mesti Zagreb in Beograd so ostala bolj ali manj pasivna, tako kot večji del zasedene Evrope. Tudi umik nemške vojske z Balkana ni bil posledica partizanske vojaške dejavnosti, pač pa vedno hušjega zavzeznikega pritiska na vzhodni in zahodni fronti. Beloffova pripominja: »Če za osvobodeno ozemlje velja tisto, na katero okupator ne more prodreti s svojimi enotami, potem na osnovi nemških in italijanskih uradnih virov lahko trdimo, da v

vsej Jugoslaviji ni bilo kraja, ki bi ga lahko označili s tem imenom.«

DRŽAVLJANSKA VOJNA

Ni dvoma, da se je preprosti partizan boril za osvoboditev Jugoslavije in za nič drugega, res pa je tudi, da se je Tito boril za komunistično Jugoslavijo. V predvojnem in medvojnem času je večina Jugoslovnanov čustvovala z zavezniški in bila je protikomunistična. Zato so se partizani morali boriti ne toliko proti Italijanom in Nemcem, kot proti lastnim rojakom. Sl. je za državljansko vojno.

Tito sicer velja za velikega patriota in so je imel za predstavnika vse Jugoslavije. Tudi o tem ima pisateljica svoje misleke, rekoč, da je bil patriotizem za Tita le sredstvo, ki naj bi upornemu gibanju pomagalo na oblast. V oporo svoje trditve navaja prav Titove besede: »Dokler patriotizem nevdružuje mase, moramo biti mi (misli na komuniste) prvi patrioti.« Končni Titov cilj je bil prevzem oblasti s

Bralci pišejo

Recimo bobu bob

Medtem ko se del slovenske narodne skupnosti bori za svoje narodno ozemlje (bistvena sestavina narodnega obstoja neke skupnosti je tudi njeno ozemlje), se drugi del po svojih predstavnikih pogaja za ceno tega ozemlja. Tako misli danes prebivalec iz Bazovice, potem ko je prebral novico o pogodbi za poldrugo milijardo lir med Področjem za raziskave pri Padričah in slovenskim podjetjem IMPOT. Tudi znanstvenik Rubbia je verjetno razumel, da ne mislimo zares, ko se je srečal z nekaterimi Slovenci na delovnem kosilu v restavraciji Danev na Opčinah. In občinski odbornik Lokar se tako v tržaškem občinskem svetu bori z mlino na veter...

Drugi primer podobne nejasnosti in nenaečnosti je Slovensko stalno gledališče. Tudi poseben zakon za rešitev te ustanove pomeni isto odstopanje od splošnih slovenskih interesov in načel. SSG stane, kar stane. Stane morda preveč. V treh letih hoče imeti pet milijard lir. Črpati jih hoče iz fonda, ki je bil predviden za vse naše potrebe z globalnim zakonom. Ker je ta zakon še v pripravi, naredimo poseben »zakoneček« (leggina) in pojemo pet milijard, menijo nekateri preprosto in učinkovito. Kar bo ostalo, bo ostalo. Obrišite se pod nosom Benečani, če bo za vas zmanjkalo nekaj lir in nekaj politične volje! Obrišite se pod nosom slovenske ustanove, telovadnice, domovi, založbe, šole, če bo za vas zmanjkalo materialne podlage za obstoj! »Le da mi živimo!« bi lahko parafrazirali stih iz neke bojevitve pesmi.

Nekatere naše probleme naj torej rešuje italijanska država, druge naj rešuje Dedek Mraz, nekatere pa bomo reševali sami ozioroma nihče.

m. r.

Posodobiti molitev križevega pota!

To je želja neke bralke »Katoliškega glasa«, ki že desetletja ponavlja isti obrazec križevega pota in si želi »novih« slovenskih tekstov. Pogledal sem na svojo knjižno polico s postno vsebino. Našel sem nič manj kot 17 različnih slovenskih, samo novejših oblik. In to ni vse. Nekaj jih imam izposojenih, videl pa sem jih še veliko več. Naj naštejemo le te, ki jih imam pri roki:

1. v molitveniku Kristjan moli (Ljubljana 1982), dva sta v mladinskem molitveniku Gospod, nauči nas moliti (Ljubljana 1981), 4. v Hvalimo Gospoda (Ljubljana 1979), 5. Stiški križev pot (1978), 6. Svetogorski (Nova Gorica 1978), 7. Koprski (1979), 8. Lurški (Ljubljana 1968), 9. Za duhovnike (Maribor 1971), 10. Postojnski (1976), 11. V sonetih (Gregor Zafošnik), 12. V spomin J. Popieluška (Rudi Koncilija, Celovec 1986), 13. Guardinijev in Quoištov (Ognjišče 1978), več skavtskih priredb (Gorica).

Marsikje sem že videl in tudi uporabljal razne otroške in mladinske križeve pote izvirne vsebine, s pomočjo diaproktivov, glasbe... Naštete oblike imajo tudi različno vsebino: na temelju sv. pisma, ob življenjskih problemih, primerni za različne starosti, okuse in izobrazbo. Torej slovenskih besedil je veliko. Mogoče jih toliko nimajo niti mnogi veliki narodi.

Bralka omenja križev pot sv. Leonarda Portomavriškega, ki ljudem zelo ugaja, vsaj starejšim. Sv. Leonard, frančiškan in ljudski misijonar, ki je umrl v Rimu leta 1751, je zelo širil pobožnost križevega pota. Pravijo, da je postavil 576 križevih potov. Njegov molitveni obrazec bo ostal njegov. To pa ne pomeni, da ne bi mogli ali smeli vpeljati kaj novega in lepšega. Za to pa izkoristimo že letošnji postni čas, ki se bo začel s pepelnico 4. marca.

pomočjo revolucije. Tudi potek vojnih dogodkov to potrjuje.

NEMSKO SOVJETSKI PAKT

Ko so Nemci in Sovjeti 23. avgusta 1939 sklenili nenapadalni pakt, so se Tito in jugoslovanski komunisti podredili Stalino vim navodilom: opustili so prejšnji anti-fašizem in postali filonacisti. Ob vrnitvi iz Rusije je Ribbentrop sam izjavil, da »se je v Moskvi počutil kot med starimi tovarišii«.

Nova politična linija je razvidna iz tega, kar je Walter (Tito) napisal v reviji Kominform v odobravanje nemško-ruskega napada na Poljsko. Takole pravi: »Pakt medsebojne pomoči med Sovjetsko zvezo in Nemčijo ter vstop sovjetskih enot v zahodno Belo Rusijo (Poljsko) sta zbudili veliko nadvušenje med Jugoslovani. Jugoslovansko ljudstvo je razumelo, da dogodka olajšujeta borbo za narodno neodvisnost.«

(Drugič naprej)

B. G.

Nova knjiga o Titu

Angleška zgodovinarica Nora Beloff, dolgoletna dopisnica angleškega lista »Observer« iz Moskve, Washingtona in Pariza, je s svojo zadnjo knjigo »Tito zunaj legende. Konec nekega mita« izzvala v Angliji in Združenih državah Sev. Amerike živahne polemike. V svoji knjigi je namreč zavrnila že ustaljeno zgodovinsko poglavje o jugoslovanski osvobodilni vojni, preverila pteek dogodkov na osnovi uradnih dokumentov in prišla do novih zaključkov.

INTERVIJU Z AVTORICO

V nekem intervjuju je avtorica priznala, da je bil Tito markantna osebnost, da je užival ugled v vsem svetu, da mu pa ni uspelo združiti Jugoslovane in ustvariti nov družbeni sistem v njihov prid. Tudi sama je bila dolgo njegova občudovalka, tako kot vsi Angleži, ki so mu pomagali med vojno in po nji. Vendar meni, da so

Simpozij o Lojzetu Bratužu

V niz proslav ob 50-letnici mučeništva Lojzeta Bratuža se uvršča tudi simpozij, ki ga bo v kratkem organizirala goriška pokrajinska uprava, in ki bo skušal orisati lik tega velikega Goričana predvsem z glasbene strani, ki je tudi predstavljala njegovo pravo ljubezen in tisto značilnost, ki ga najbolj uokvirja v zgodovinski čas s čisto objektivnega vidika, brez strahu pred kakršno koli instrumentalizacijo. Lojze Bratuž je bil namreč predvsem cerkveni glasbenik, z globoko vernostjo, ki mu je istočasno velevala tudi brezkompromisno borbo za trpeči naroda, a daleč od katere koli ideologije, ki ne postavlja Boga v središče stvarstva in bivanja na zemlji.

Izreden koncert mladega violinista

V nedeljo 22. februarja je bil v goriškem Avditoriju izreden koncert, ki ga je imel komaj devetletni srbski violinist Stefan Milenković, nekak »čudežni otrok« v današnjem glasbenem svetu. Kljub svoji otroški dobi je Milenković danes že štet med virtuozne plemenitega godalnega instrumenta. Njegovi učitelji, kot veliki violinisti Henryk Szernig in Igor Ozim, pa tudi virtuoz kot Uto Ughi napovedujejo dečku-umetniku čudovito bodočnost. Koncertiral je po celi Evropi in ZDA, nastopal na televiziji itd.

Zato ni čudno, da je tudi v Gorici doživel izredno lep uspeh. Nabito poln, pravzaprav natrpan Avditorij je v nedeljo dopoldne skoraj negibno sledil njegovim violinistnim umetnostnim spretnostim. Pri klavirju ga je lepo spremljala mati, Lidija Caenazzo. V glasbeni svet pa ga je najprej uvedel oče, sam profesor violine in skladatelj. Naj omenimo, da je prav v dodatnem delu mladi Stefan zaigral očetov Perpetuum mobile, poleg nekaterih drugih skladb.

Nastop je organizirala — kot izreden koncert — goriška občina v nizu koncertov »Glasba in čas«. V svojem zahtevnem programu je imel skladbe Tartinija, Schuberta, Paganinija (samega primerjajo prav temu slavnemu violinistemu virtuozu prejšnjega stoletja!), Corellija in Faureja. Ne bomo se tu zaustavljali ob posameznih

skladbah, vendar pa moramo zabeležiti izredno zahtevnost na tehnični in interpretacijski ravni. Tako zlasti v Paganinijevih skladbah (Sonatina v e-molu in Variacije na Rossinijev »Mojzes«) ali pa še Corellijevo skladbo La Follia. Jugoslovanski mali in obenem že veliki virtuoz je goriško publiko naravnost očaral tako s suverenostjo svojega nastopa kot s skrajno občutljivo izvajalsko sposobnostjo, ki bi bila lahko normalno lastna le že odraslemu virtuozu.

Izredni glasbeni dogodek je zapustil vsem navzočim enkratni vtis, saj smo vsi imeli občutek, da prisostvujemo slovesnemu in veličastnemu prazniku, ki jih je v glasbenem svetu izredno malo. - ab

Združene cerkvenih pevskih zborov - Gorica namerava jeseni izdati

ZBIRKO PESMI Lojzeta Bratuža

Zato prosimo vse tiste, ki hranijo kako njegovo skladbo v rokopisu ali prepisu, naj jo dajo na razpolago pripravljalnemu odboru. Naslov Združenja je: Riva Piazzetta 18/I - 34170 Gorica. Ze vnaprej najlepša hvala.

Četrtri nedeljski koncert v goriškem Avditoriju

V prireditvi kulturnega združenja »R. Lipizer« sta 8. febr. nastopila Federico Mondelci (saksofon) in Giovanna Giuliodori (klavir). Najprej sta izvedla Marcellov »Konzert in C-duru«, nadaljevala pa s skladbami modernih avtorjev Coeclina, Jolneta in Krestona. Drugi del je bil še zahtevnejši od prvega (Milhaud, Fraeais, Joplin) in je od izvajalcev zahteval znatno mero koncentracije. Za zaključek je bila že klasična Gershwina skladba »Summertime« in še skladba izven programa.

Duo Mondelci-Giuliodori je s svojo uigranostjo in gotovim nastopom potrdil sloves, ki si ga je pridobil zlasti s prvimi nagradami na raznih državnih in mednarodnih natečajih. Glas saksofona je bil čist in poln, intonacija točna, klavirska spremljava tehnično bleščeča. - L. Q.

Kot vidimo, je v teh štirih tekmah zgoščeno pravzaprav jedro celega prvenstva in delo dveh tekmovalnih sezon.

Prvi na vrsti je Fincantieri v soboto 28. febr. ob 16. uri v Trziču. - P. T.

★

Under 16 moški. Mladinci so igrali dve tekmi v minulem tednu: v Krminu so zmagali s 3:0, v »derbiju« s Sočo iz Sovodenj pa se uveljavili s 3:1.

I. Divizija moški. Tudi ta ekipa se je dvakrat pomerila z nasprotniki. V Krminu so bili uspešni s 3:1, doma pa so v ponedeljek izgubili proti moštvi iz Mariana z 2:3 (in to po nepotrebem: naši so se predstavili na igrišču samo s šestimi igralci in niti ti niso bili vsi ključni igralci. To pomeni pomanjkanje resnosti in zavzetosti!).

I. Divizija ženske. Trenutno so dekleta na drugem mestu lestvice. Zadnji teden so počivale.

Serijski C2. V sobotni tekmi 21. febr. v Standrežu je Olympia Kmečka banka dobesedno pregazila Bor iz Trsta in jim tako vrnila milo za drago. Gladko in brez velikega naprezanja so v tritreturi ure igre zmagali s čistim 3:0 (15:6, 15:6, 15:2). Po začetnem odporu borovcev do stanja 6:6 je olimpijecem zrastle samozavest, zlasti, ko so spoznali, da imajo gostje slab dan, kajti slabo so sprejemali, grešili servise kot za stavo in mnogokrat se jim je izjalovil napad. Naši pa so močno serviral (žal tudi preveč pogrešili), dobro sprejemali, zadovoljivo blokirali; zlasti pa se je izkazal napad vseh krilnih tolkačev (Mirko, Simon, Štefan).

Lestvica je sedaj tale: prvo mesto ima papremagani Maniago (30 točk). Drugo mesto drži Inter Trst (26). Na tretjem mestu se nahaja Rocol Trst (22). Prav toliko jih ima Olympia Kmečka banka, ki je na 4. mestu. In ravno z Rocolom se bodo v soboto 28. febr. olimpijci pomerili v Trstu.

Smučanje. Smučarska sezona je v polnem razmahu. Tekači Olympie so se udeležili že več tekem in dosegli zadovoljive uspehe. Sedaj pričakujemo, da se bodo naši atleti uveljavili tudi v alpskih disciplinah. - n

Ekumenska proslava v Gorici

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je tudi letos priredilo ekumensko proslavo v Katoliškem domu. Navadno je ta proslava na nedeljo po prazniku sv. bratov 14. febr. Toda letos je bila tisto nedeljo spominska proslava po pok. L. Bratužu, zato so ekumensko prenesli na nedeljo 22. febr.

Voditelj ACM dr. Jožko Markuža je pozdravil goste in sodelujoče, in sicer ekumenski zbor iz Tolmina, govornika dr. Stanka Janežiča iz Maribora ter napovedal predvajanje diapozitivov z raznih ekumenskih potovanj v zadnjih letih.

Tolminski pevci so kar številni moški zbor, ki ga vodi Alojz Tivadar. Odpeli so štiri pesmi vzhodne liturgije ter skladbo Avgusta Ipavca Lepa roža. Ta je posebno ugajala, ker je preprosta in uglašena na ljudsko melodijo. Zastopnica tolminske župnije je ob njih nastopu orisala zanimanje domačega župnijskega občestva tudi za ekumenska vprašanja.

Dr. Stanko Janežič je sedaj ravnatelj mariborskega bogoslovja. Mariborski bogoslovci namreč študirajo prva leta v Ljubljani skupaj z ostalimi slovenskimi bogoslovci, zadnja leta pa nadaljujejo študij v Mariboru. Dr. Janežič je priznan slovenski ekumenski pobudnik. Svojo ljubezen do vzhodnih pravoslavnikov je prinesel še iz Rima, kjer je študiral na Vzhodnem inštitutu. Pri nas je poznan, ker je po zadnji vojni živel dokaj let na Tržaškem.

V svojem predavanju je prikazal zgodovino in sedanje stanje slovenskih luteranov ali evangeličanov v Prekmurju, ki je edina slovenska pokrajina z večjim številom evangeličanov; danes jih je kakih 20 tisoč. Dočim so za časa katoliške reforme ali protireformacije preganili protestante iz ostalih slovenskih dežel, so se v Prekmurju ohranili, ker je bilo Prekmurje do leta 1818 del ogrskega kraljestva. V Ogrskem pa protireforme, kot je bila v avstrijskih deželah, niso doživeli. Na Madžarskem poleg evangeličanov živijo tudi kalvinisti.

Slovenski evangeličani v Prekmurju niso imeli zmeraj mirnih časov, kajti tudi nje so kdaj pa kdaj preganjali. Odvisno je bilo od vsakokratnih grofov, če so bili katoličani ali protestanti. Prekmurski evangeličani so razvili tudi svoje slovstvo v prekmurskem narečju, saj so prevajali sv. pismo, izdajali pesmarice in nabožne knjige. Popolno versko in narodno svobodo so dobili šele pod prvo Jugoslavijo leta 1919. Danes živijo v lepem soglasju s katoličani in prirejajo tudi skupna kulturna in molitvena srečanja. Izdajajo vsako leto svoj koledar ter imajo tudi svoj verski mesečnik.

Udeleženci smo ob predavanju dobili vpogled v neko za nas novo stvarnost v slovenskem narodnem prostoru, ki je do sedaj skoro nismo poznali.

Po predavanju dr. Janežiča je prof. Slavko Bratina povedel ljudi na številna ekumenska romanja v zadnjih letih in tudi na lansko potovanje Katoliškega glasa po Sardiniji in Korziki.

OBVESTILA

Redna seja ZSKP bo v ponedeljek 2. marca ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici.

Slovenska zamejska skavtska organizacija priredi v nedeljo 1. marca pustovanje za vejo iz-vod v župnijski dvorani v Nabrežini. Pričetek ob 16. uri, konec pa je predviden za 19. uro.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu, ul. Donizetti 3 bo v ponedeljek 2. marca ob 20.30 govoril prof. Dimitrij Rupel o kulturno političnem položaju v Sloveniji s posebnim ozirom na vlogo E. Kocbeka.

V Čedadu bo Dan slovenske kulture v petek 27. febr. ob 18. uri v dvorani »Ivan Trinko«, ul. IX. avgusta 8. Dan prireja KD I. Trinko ob sodelovanju ZKO Tolmin. Program vsebuje naslednje točke: pozdrav zastopnika občine Tolmin in Gorske skupnosti Nediških dolin; predstavitev pesniške zbirke »Sotočja II«; recitacije; nastop Tolminskega okteta in odprtje slikarske razstave Andreja Skalina iz Tolmina. Razstava ostane odprta do 14. marca in sicer od ponedeljka do petka ob 8.30 do 12. ure in od 14. ure do 17.30.

Vpisovanje za prvo letošnje skupno tržaško romanje na Trsat in Portorož, ki bo v soboto 25. aprila, se je že začelo. Po sv. maši na Trsatu je predviden obisk Opaticje. Tam bo tudi kosilo. Po vožnji skozi novi predor pod goro Učko bomo imeli postanek v Portorožu, kjer si bomo ogledali novo cerkev in imeli v njej zaključno slovesnost. Stroški romanja znašajo 30.000 lir. Kdor nima osebnega potnega lista, naj doda še 6.000 lir za skupni potni list. Čas za vpis je do cvetne nedelje 12. aprila. **Tržaška Duhovska zveza**

1. steg organizira 28. februarja ob 15. uri v mali dvorani Katoliškega doma

VESELO PUSTOVANJE

za mlajše in starejše člane skavtske organizacije, starše in prijatelje.

DAROVI

Za tiskovni sklad Katoliškega glasa: N. N., Sovodnje 20.000; Laura Abrami 18.000; Kristina Magagna, Trst 20.000; N. N., Trst 18.000; Marija Ban v spomin na brata 10.000; Marija Batistič 18.000; družina Valantig 38.000; N. N. 50.000; N. N. 120.000; N. N. 10.000; Dino Vrtovec v spomin Lojzeta Bratuža 50.000; Andrej Cotič 18.000; pevski zbor Marijine družbe v Gorici ob 50-letnici smrti L. Bratuža 100.000 lir.

V počastitev spomina Lojzeta Bratuža ob 50. obletnici smrti: njegova družina za cerkev v Podgori 300.000; za cerkveni pevski zbor v Podgori, za zbor »Andrej Paglevec«, za zbor »Lojze Bratuž« in za cerkev sv. Ivana v Gorici po 150.000, skupaj 900.000 lir.

Andrej Cotič, Gorica: za cerkev sv. Ivana v Gorici 50.000 in za Našo pot 20.000 lir.

Ob 12. obletnici smrti Juljana Ožbot iz Sovodenj daruje žena Anica: za pevski zbor Rupa-Peč 25.000; za cerkev na Peči 25.000; za cerkev v Sovodnjah 25.000; za sekcijo krvodajalcev iz Sovodenj 25.000, skupaj 100.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: druž. Sosič-Nussdorfer v spomin na Marijo Dolenc 50.000; Franc Malalan in hčerka Lojzka v spomin na Milko Brišček, Valerijo Daneu, Bernardo Gulič 150.000; Hilda in Danilo Daneu v spomin na Marijo Dolenc 50.000; Marija Ban v počastitev spomina ob obletnici smrti brata Viktorja, za stari oltar Matere božje 50.000; Zora Ban namesto cvetja na grob Marije Dolenc 20.000; Marija Sosič v spomin na moža Ludvika 15.000; druž. Husu-Magagnato namesto cvetja na grob Marije Dolenc 30.000; sosedja Malalan in isti namen 20.000; Marija Milič Škerlavaj v spomin iste 20.000; razni 42.000 lir.

Za sklad Mitja Čuk: srednja šola Fran Levstik, Prosek-Sv. Križ 220.000 lir.

Za CPZ sv. Jerneja - Opčine: Franc Malalan in hčerka Lojzka v spomin na Milko Brišček, Valerijo Daneu, Bernardo Gulič 50.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Banah: Marija Ban ob obl. smrti brata Viktorja 20.000; Natale Budač v spomin na Eddo 30.000; Danica Krevatin namesto rož na grob Maričke Dolenc 10.000; Marija Daneu v isti namen 10.000; skupina žena prav tako 10.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Ferlugih: skupina vaščanov ob prazniku Lurške Matere božje 50.000; Renato Brišček v spomin na sinčka Edija ob 10. obletnici smrti 10.000; Anica Ferluga ob 2. obletnici smrti moža Danila 50.000 lir.

Za popravilo Marijanišča na Opčinah: Marija Milič 50.000 lir.

Za Slovensko Vincencijevo konferenco pri Sv. Ivanu v Trstu: Mimi Cobani 50.000.

Za Skupnost Družina Opčine: Nino 14.000; Avguštin Čok 12.000; družina iz Bojlunca 10.000; N. N. 10.000; Marija N. 10.000; Josip N. 10.000; druž. Spada 10.000; N. N. 10.000 lir.

Za popravilo ceste na Sv. goro: hči in sin v spomin Alojza Mihelja in Marije Bratina - Mihelj 50.000 lir.

Za misijsko mašno družbo v Buenos Airesu: Marijina družba v Trstu ob prvi obletnici smrti g. Stane Oficija 50.000 lir.

Za uboge: Karlo Grilanc 18.000 lir.
Za cerkev na Sv. gori: L. B. s prošnjo za zdravje 10.000 lir.

Izšla je v samozaložbi knjiga

BURJA IN KAMNI

Vsebuje prozo in poezijo avtorjev Irene Zerjal, Nadje Švara in Marije Mislej. Knjiga je izšla v Gorici z letnico 1987, tisk Grafica Goriziana, na voljo pa je v tržaških in goriških knjigarnah.

ZAHVALA

Dne 19. februarja je odšla po večno plačilo h Gospodu, ki ji je bil v življenju največja moč in opora, naša draga žena in mama

Kristina Lavrenčič roj. Batič

Ganjeni se zahvalujemo gg. duhovnikom, cerkvenemu pevskemu zboru iz Boršta z njegovim organistom Petarom ter vsem številnim prijateljem in znancem, ki so jo pokropili, ji prinesli cvetja, jo spremlili na pokopališče ali kakorkoli drugače počastili spomin te naše dobre in plemenite mame in žene.

Mož Just, otroci: Vera, Mira, Milan in Vojka z družinami ter ostali sorodniki

Katinara, 23. februarja 1987

Spored od 1. do 7. marca 1987

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.15 Mladinski oder: »Pozor, črna marelja!« 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Nediški zvon. 14.10 Radijski kviz o Primožu Trubarju. 14.45 Sportni in glasbeni popoldan z Ivanom Peterlinom in gostom. 16.00 Sportne novice. 17.30 Prenosi z naših prireditvev in telefonski razgovori ter nagradno tekmovanje s poslušalci.

Ponedeljek: 8.10 Pričevanja o TIGR-u. 9.00 Radijski kviz o P. Trubarju. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Poljudno žtivo; Dora Gruden. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Otroški kotichek: Pravljični vrtljak. 16.00 Osebn. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pihalni orkester ravenskih železarjev. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Beležka; prehrana in zdravje. 14.10 Povejmo v živo! 15.00 Mladi mladim. 16.00 V znamenju Rdečega križa. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pihalni orkester ravenskih železarjev. 18.00 C. Gol doni: »Pustni večer«.

Sreda: 8.10 Poti do branja. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Rastline: strupi ali zdravila? Notranja stiska in umetnost našega človeka. 13.20 Srečanje okteto Primorske. 14.10 Gospodarska problematika. 15.00 Križem-kraž! 16.00 Od Milj do Devina. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klarinetist Alojz Zupan. 18.00 Kulturni in družbeni odmevi.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Naš jezik; film, kultura, realnost. 14.10 Otroci in šola. 16.00 Na goriškem valu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mešani zbor »Lunds Kammarkör« iz Lunda na Švedskem. 18.00 Spomini Alojza Zidarja.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Spoznavajmo naš mali, nevidni svet! Ščedensko narečje. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Naš jezik. 14.20 Ne prezirimo! 15.00 V svetu filma. 15.45 Postni govor. 16.00 Osebn. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Ignacij Ota, zborovodja in skladatelj. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Koncert v cerkvi sv. Martina v Dolini. 11.30 Bio-vrt; glas iz Rezije. 14.10 Otroški kotichek: »Kaj je v vreči?« 14.30 Drugi program. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mladi izvajalci. 18.00 A. Rustja: »Cerkveni spor - izgovor Francozov«. Folklorno-dokumentarna oddaja.

Širite „Katoliški glas“

Verske oddaje na italijanskem radiu in TV

Televizija TV/1

Sobota ob 18.10: Razlogi za upanje. Nedelja ob 11h: sv. maša. Nedelja ob 11.55: Znamenja časov. Ponedeljek ob 18h: Osmi dan.

Radio 1

Vsak dan ob 19.20, Poslušaj, večeri se. Nedelja ob 9.15, Iz katoliškega sveta. Nedelja ob 9.30, Sv. maša v povezavi z vatikanskim radiem.

Radio 2

Vsak dan ob 7.20, Besede življenja. Nedelja ob 8.05, Danes je nedelja. V postnem času ob 19.45, Velikonočno oznanilo.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 18% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo